

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

Darojković d.o.o.,
se sídlem Kralja Matije 12-c, Dugo Selo, Chorvatsko
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Ondřejem Horázným,
se sídlem Ondříčkova 1304, Praha 3

proti
žalovanému

Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy
se sídlem Kongresová 2, Praha 4

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

- I. Určuje se, že uložení kauce ve výši 100 000 Kč policistou pprap. T. D. dne 21. 8. 2018 a následné zabránění v jízdě použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla bylo nezákonným zásahem.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 14 342 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Ing. Ondřeje Horázného, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal vyslovení nezákonnosti zásahu, spočívajícího v uložení kaucí ve výši 100 000 Kč, resp. v přiložení technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla. K tomu došlo dne 21. 8. 2018, když zaměstnanec žalobce H. Č., řídil autobus SPZ x tov. značky Setra, a ve 14:00 hodin byl v Praze 1, v ulici Chotkova u sloupu č. 100115 zastaven hlídkou Policie ČR, která provedla kontrolu provozování osobní dopravy. V rámci kontroly bylo mimo jiné zjištěno údajné porušení čl. 8/2 čl. 8/6 NR (ES) č. 561/2006 a čl. 34/1 NR (EU) č. 165/2014. Policista uložil žalobci ve výši 100.000,- Kč z důvodu, který je uveden na „Potvrzení o převzetí kaucí č. 016711“, a jelikož řidič, jakožto zástupce dopravce potřebnou částkou nedisponoval, byl na vozidlo přiložen technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla. Po následném složení kaucí byl vozidlu umožněn odjezd.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobce namítal, že podle ust. § 35d zákona č. 111/1994 Sb., je sice policista oprávněn buďto zabránit v jízdě, nebo zakázat pokračovat v jízdě a zadržet řidiči doklady k vozidlu a doklady související s prováděnou přepravou, avšak podle ustanovení § 35c odst. 2 cit. zákona je povinen důvod uložení kaucí odůvodnit. Policista D. v potvrzení neuvedl vůbec žádný konkrétní důvod k uložení kaucí, pouze ocitoval uvedené ustanovení zákona o silniční dopravě, když uvedl, že se jedná o zahraničního dopravce, který je podezřelý ze spáchání přestupku podle zákona č. 111/1994 Sb. a je důvodné podezření, že by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, popřípadě nebylo vůbec možné.
3. Podle názoru žalobce však měl policista uvést do potvrzení konkrétní důvody, na jejichž základě měl za to, že jsou splněny podmínky pro uložení kaucí. Navíc žalobce poukázal na to, že slovní spojení „*důvodné podezření*“ vůbec není v zákoně uvedeno v souvislosti s vymáháním uložené pokuty.
4. Žalobce v této souvislosti poukázal na závěry, koncipované v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2017, č.j. 4As 6/2014-27, resp. ze dne 27. 2. 2017, č.j. 4 Aps 9/2013-48, kde je výslovně uveden požadavek, že je nezbytné vždy alespoň stručně objektivní důvody zakládající důvodné podezření.
5. V projednávané věci se však policista vůbec neuvedl, na základě jakých indicií dospěl k závěru, že by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, nebo nebylo vůbec možné a z čeho plyne ono „*důvodné podezření*“. Samotná skutečnost, že se jedná o zahraničního dopravce, takový závěr bez dalšího zkoumání neumožňuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

6. Policista D. se řidiče vůbec nedotazoval na skutečnosti, které mají vliv na uložení kaue, ani mu nezajistil tlumočníka, ačkoli se jednalo o cizince, který neovládá český jazyk. Tím bylo mimo jiné porušeno jeho právo na spravedlivý proces ve smyslu Úmluvy. Žalobce je tedy přesvědčen, že policista shora popsany zásah provedl bez jakékoli zákonné opory, toliko na základě libovůle.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě především poukázal na to, že podle skutkových zjištění nejsou pochybnosti o tom, že došlo k porušení předpisů zejména komunitárního práva. Řidič, zaměstnanec žalobce, tedy byl podezřelý ze spáchání několika přestupků.
8. Pokud jde o způsob komunikace, řidič se domlouval bez problémů v českém jazyce a tlumočníka nepožadoval. Všechna vytčená porušení právních předpisů uznal a podepsal protokol o provedení kontroly osobo dopravy poté, co se seznámil s jejím výsledkem, tedy zjištěním nedodržování denní doby odpočinku, předložením uvedeného potvrzení o činnosti pro dny, kdy řídil vozidlo vybavené digitálním tachografem, rovněž tím, že řídil vozidlo vybavené analogovým tachografem po více jak 6 po sobě jdoucích 24 hodinových úseku bez týdenního odpočinku a také tím, že se nejednalo o jednorázovou přepravu cestujících, ale o různé na sobě nezávislé jízdy. K porušení jeho práva na spravedlivý proces tedy nedošlo.
9. Co se týká uložení kaue, žalovaný poukázal na pravomoc policie podle ust. § 35c odst. 1 zákona o silniční dopravě a trval na tom, že důvod pro uložení kaue byl v potvrzení uveden. Argumentace žalobce, že kaue byla vybrána bez uvedení důvodu, je proto lichá. Zdůraznil, že Informace o tom, že se jedná o zahraničního dopravce, nemůže než v orgánech veřejné správy nevzbudit důvodné podezření, že by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, popřípadě nebylo vůbec možné.
10. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2017, č. j. 4As 6/2014-27, tedy odmítl tvrzení žalobce, že samotná skutečnost, že se jedná o zahraničního dopravce, neodůvodňuje výběr kaue a je toho názoru, že policista vyvodil správné závěry, jak ohledně možnosti vyhýbání se přestupkovému řízení, tak že by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, popřípadě nebylo vůbec možné.
11. Žalovaný dále vyjádřil názor, že při výběru kaue podle zákona o silniční dopravě nevystupuje jako správní orgán, protože státní správu podle § 34 odst. 1 zákona o silniční dopravě vykonává na svěřeném úseku veřejné správy Ministerstvo dopravy a dopravní úřady (tj. Magistrát hlavního města Prahy, magistráty statutárních měst a obecní úřady obcí s rozšířenou působností ve věcech městské autobusové dopravy a taxislužby a krajské úřady v ostatních věcech).
12. Při jednání soudu dne 6. března 2019 setrvali účastníci na svých skutkových i právních stanoviscích. Zástupce žalobce navrhl, aby soud žalobě vyhověl a aby určil, že uložení kaue a použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla bylo nezákonným zásahem. Pověřená zástupkyně žalovaného navrhla zamítnutí žaloby.

III.

Posouzení žaloby

13. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

14. Z úředního záznamu vyhotoveného dne 21. 8. 2018 inspektorem DI – Praha 1 prap. T. D. vyplývá, že kontrolou dokladů předložených panem H. Č., řidičem autobusu SETRA, reg. zn. x, MPZ: HR, provozovatele Darojkovič d.o.o, byla zjištěna porušení čl. 8/2 Dohody AETR, porušení čl. 8/6a) NR (ES) č. 561/2006 a porušení čl. 34/1 NR (EU) č. 165/2014, (tedy nedodržení denní doby odpočinku řidiče ve 24 hodinách, dále nedodržení týdenního odpočinku řidiče a rozpor v předložených dokladech týkající se odpočinku řidiče) za což byla uložena kauce ve výši 100 000 Kč a byl použit technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla. Součástí spisu je rovněž Protokol o výsledcích kontroly provozování osobní dopravy, podepsaný policistou prap. T. D. a řidičem autobusu. Ve spise je také Potvrzení o převzetí kauce podle zákona o silniční dopravě, vyhotovené policistou prap. T. D., v němž je uvedeno, že se jedná o „*zahraničního dopravce, který je podezřelý ze spáchání přestupku podle zákona č. 111/1994 sb. a je důvodné podezření, že by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, popřípadě nebylo vůbec možné.*“
15. Městský soud posoudil věc takto:
- Podle ust. § 35c odst. 1 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, *orgány Policie České republiky nebo celní úřady jsou při provádění kontroly a státního odborného dozoru podle tohoto zákona oprávněny vybírat kauci v rozmezí od 5 000 Kč do 100 000 Kč od dopravce, který je podezřelý ze spáchání přestupku podle tohoto zákona, nebo od fyzické osoby podezřelé ze spáchání přestupku podle § 34e odst. 1 písm. a), je-li důvodné podezření, že se budou vyhýbat řízení o přestupku nebo že by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, popřípadě nebylo vůbec možné. Při stanovení výše kauce se přihlíží k závažnosti, významu a době trvání protiprávního jednání a rozsahu způsobené škody.*
16. Uložení kauce je tedy možné jen tehdy, je-li vzhledem k dopravci podezřelému ze spáchání přestupku dáno *důvodné podezření, že buď se bude vyhýbat řízení o přestupku anebo by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, popřípadě nebylo vůbec možné.* Toto podezření tedy musí být podloženo konkrétními důvody, tedy takovými skutečnostmi, z nichž toto podezření vyplývá.
17. Shodně se žalobce má městský soud za to, že takové důvody musí orgány Policie České republiky v Potvrzení o převzetí kauce výslovně uvést. Obecně je nutno trvat na tom, aby každé opatření orgánu veřejné moci bylo dostatečně odůvodněno, tedy aby z něj bylo zřejmé, jaké skutečnosti vedly orgán veřejné moci k tomu, že právě takové opatření učinil. Bez toho by se výkon veřejné moci stal pouhou libovůlí či svévolí.
18. Má-li tedy orgán Policie ČR v konkrétní věci za to, že na straně dopravce, který je podezřelý ze spáchání přestupku, existují skutečnosti, které odůvodňují uložení kauce, je nutno trvat na tom, aby takové skutečnosti uvedl. Jistě nelze vyžadovat, aby odůvodnění takového uložení kauce dosahovalo kvalit předepsaných pro odůvodnění správního rozhodnutí například podle ust. § 68 odst. 4 správního řádu, neboť uložení kauce není meritorním rozhodnutím správního orgánu a vyznačuje se jistou mírou neformálnosti a bezprostřednosti. To však neznamená, že by nemělo být odůvodněno vůbec.
19. Pokud tedy v projednávané věci policista prap. T. shledal, že existují skutečnosti odůvodňující uložení kauce podle ust. § 35c odst. 1 zákona o silniční dopravě, byl povinen je v Potvrzení o převzetí kauce uvést a vyložit, proč z nich vyplývá podezření, že by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, popřípadě nebylo vůbec možné.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

20. V Potvrzení, jež je součástí spisu, však takové vyličení relevantních skutečností absentuje, když podstatnou část *odůvodnění* zaujímá jen částečná citace uvedené normy. Kromě této citace pak odůvodnění uložení kauce obsahuje již jen údaj o tom, že se jedná o zahraničního dopravce. Lze tedy spekulovat o tom, že právě zahraniční sídlo žalobce bylo onou skutečností, o kterou policista opíral svůj závěr o tom, že by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, popřípadě nebylo vůbec možné.
21. Taková skutečnost však není podle názoru městského soudu dostatečným důvodem pro uložení sankce. Samotné zahraniční sídlo dopravce nemusí znamenat nic významného v tom smyslu, že by to muselo vést k uložení kauce, nadto v případě dopravce, který sídlí ve členském státě Evropské unie. Pokud totiž sama tato skutečnost dostačovala k uložení kauce, nic by nebránilo tomu, aby přímo zákonodárce stanovil povinnost uložit kauci vždy, jde-li o zahraničního dopravce. Tak tomu však v zákoně o silniční dopravě není, a je proto úkolem orgánu Policie ČR, aby vždy dostatečně přesvědčivě vyložil, proč skutečnost, že dopravce podezřelý ze spáchání přestupku sídlí v jiném státě, je právě tou skutečností, jež představuje důvod zakládající podezření ve smyslu ust. § 35c odst. 1 zákona o silniční dopravě. V projednávané věci však taková přezkoumatelná úvaha v postupu policisty prap. T. D. zcela chybí. Opatření spočívají jednak v uložení kauce a následně i v použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla tedy bylo učiněno bez dostatečné zákonné opory.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

22. Městský soud v Praze tedy po přezkoumání věci dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně, neboť úkon policisty prap. T. D. spočívající v uložení kauce podle ust. § 35c odst. 1) zákona o silniční dopravě bez náležitého odůvodnění byl nezákonným zásahem. Za nezákonný zásah pak soud považuje i následné použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla, neboť toto opatření bezprostředně souviselo s uložením kauce, resp. na něj navazovalo: nebyla-li by uložena kauce, nebyl by dán zákonný důvod pro použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.
23. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce měl ve věci úspěch a jeho náklady řízení sestávají jednak ze zaplaceného soudního poplatku z podané žaloby ve výši 2000 Kč a jednak z odměny advokátovi za tři úkony právní služby po 3100 Kč, a ze související náhrady hotových výdajů po 300,- Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění, zvýšené o sazbu daně z přidané hodnoty. Náhradu v celkové výši 14 342 Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce JUDr. Ing. Ondřeje Horázného, advokáta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. března 2019

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.